

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد / بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: والرئ بورت (Valery BURT)، روزنامه‌نگار، مورخ، نویسنده
برگردان: ا. م. شیرئ
۲۹ دسمبر ۲۰۲۴

اسرائیل کوچک، هوس بزرگ شدن دارد

[با توجه به آنچه بر سر سوریه آمد، فقط می‌توانم بگویم: مقامات جمهوری اسلامی، به خصوص نهادهای تصمیم‌ساز کشور خجالت نکشند، سرشان را بالا بگیرند...]- شیرئ

تل‌آویو قصد دارد جای پای خود را در سوریه محکم کند

کشوری که در مدت چندین دهه نقش مهمی در خاورمیانه ایفا می‌کرد، دیگر وجود ندارد. امپراتوری دو اسد – حافظ و بشار، که با وجود همه تحولات سیاسی، در مجموع ۴۳ سال قدرت را در دست داشتند، سقوط کرد. با این حال، اگر حمایت روسیه و تلاش‌های چندین ساله آن برای حفظ کشور سوریه نبود، نابودی آن خیلی زودتر اتفاق می‌افتاد. با این حال، صحبت در این باره خیلی دیر است.

اکنون ترکیه و اسرائیل به خاک سوریه که هرج‌ومرج وحشتناکی در آن حکمفرماست، حمله کرده‌اند. آن‌ها شبیه شکارچیانی هستند که مدت طولانی طعمه خود را تعقیب کردند و در نهایت آن را به چنگ آوردند. حالا قربانی خود را تکه‌پاره می‌کنند و هیچکس نمی‌تواند جلوی آن‌ها را بگیرد.

اسرائیل پس از نیم قرن برای اولین بار به سرزمین همسایه خود وارد شد و با آغاز عملیات «پیکان باشان» به منطقه حائل وارد شد. بنیامین نتانیا هو، نخست وزیر اسرائیل، شادمان از پیروزی خود، بلندی‌های جولان را که پس از جنگ شش روزه از سوریه تصرف شده بود، بخشی از کشور یهود اعلام کرد. چند روز بعد، او بر کوه هرمون، بلندترین نقطه جولان صعود کرد و اظهار داشت: «تا زمانی که لازم باشد، اینجا خواهیم ماند». آیا این با عبارت «تا ابد» مترادف نیست؟

مناظر کوه‌ها شگفت‌انگیز هستند: خورشید تابان اشعه‌های خود را روی برف سفید می‌پراکند. پیشینیان معتقد بودند که خدایان در بالای هرمون زندگی می‌کنند. اما اکنون هیچ اثری از آن‌ها نیست. اسرائیلی‌های مبتکر، یک پیست اسکی در آنجا ساختند که سود خوبی به همراه دارد. هم صاحبان آن و هم کسانی که برای استراحت به اینجا می‌آیند، به نظر می‌رسد فراموش کرده‌اند که اینجا زمانی قلمرو سوریه بوده است. اعراب آن‌ها را جبل التلج، به معنای کوه شیخ می‌نامیدند...

اما اکنون زمان شعر سرودن نیست. اسرائیل کاتز، وزیر دفاع اسرائیل، کوه هرمون را «چشم‌های دولت اسرائیل» نامید که «تهدیدهای دور و نزدیک را رصد می‌کند». ارتش اسرائیل در تأیید سخنان او، نه تنها بلندی‌های جولان را تصرف کرد، بلکه با پیشروی بیشتر، وارد چندین روستا در خاک سوریه شد. لوله تانک‌های اسرائیلی به سمت دمشق که تنها بیست کیلومتر با آن فاصله دارد، نشانه رفته است. آیا آن‌ها باز هم پیش خواهند رفت؟

این، یک تجاوز و مداخله آشکار در یک قالب واحد است و بسیاری از کشورها به آن اعتراض کرده‌اند. خُب که چه؟ اسرائیل چه زمانی به افکار عمومی، به فراخوان‌ها برای خروج و عقب‌نشینی از اراضی اشغالی گوش داده است؟ هرگز! و اکنون نیز هیچ چیز تغییر نخواهد کرد. علاوه بر این، امریکا اشغال جولان را تأیید کرده است.

سازمان ملل متحد که برای حفظ نظم جهانی طراحی شده بود، به طور منظم اقتدار خود را از دست می‌دهد. حتی از مدت‌های زیادی پیش وظایف خود را انجام نمی‌دهد. بنابراین، ممکن است به سرنوشت جامعه ملل که در سال ۱۹۴۶ منحل شد، دچار شود.

... در این چند روز، اسرائیل به پایگاه‌های نظامی سوریه بشدت حمله می‌کند و مقرها، انبارهای تسلیحات، کشتی‌های جنگی، بنادر، پایگاه‌های هوایی و مؤسسات علمی- تحقیقاتی مرتبط با سلاح‌های کیمیائی و به طور کلی، هر چیز دم دست را ویران می‌سازد [در یک کلام، سوریه به طور کامل خلع‌سلاح می‌کند].

به گفته مقامات دولت یهود، اسرائیل قصد دارد سوریه را بدون سلاح ترک کند. از جمله، هرزی هالوی، رئیس ستاد نیروهای دفاعی اسرائیل اظهار داشت: «اینجا یک کشور دشمن وجود داشت. ارتش آن از هم پاشید. خطر ورود عناصر تروریستی به اینجا وجود دارد و ما پیشدستی کردیم تا مطمئن شویم که عناصر تروریستی افراطی نزدیک مرز ما مستقر نخواهند شد».

وی در عین حال خاطر نشان کرد: «ما در رویدادهای سوریه دخالت نمی‌کنیم. ما هیچ قصدی برای اداره این کشور نداریم».

با این حال، باور به این گفته دشوار است. سمیون باگداساروف، مدیر مرکز مطالعات خاورمیانه می‌گوید: «اسرائیلی‌ها می‌توانند یک شبه‌دولت وابسته به اسرائیل در بلندی‌های جولان تشکیل دهند. تل‌آویو رسماً اعلام کرده است که از اقلیت‌های ملی و مذهبی سوریه دفاع خواهد کرد. در این راستا، آن‌ها هم با دروژی‌ها و هم با کردها تعامل خواهند داشت».

اسرائیل همچنین پدافند هوایی سوریه را که در گذشته نزدیک برای هواپیماهای حامل داراییهای دارای نشان ستاره داوود در جریان حملات به ایران مانع ایجاد می‌کرد، هدف قرار داد. اکنون این راهرو ایمن شده و ممکن است در آینده مفید واقع شود. اگر دونالد ترامپ نتواند تهران را از طریق مسالمت‌آمیز «آرام» کند، تل‌آویو مطمئناً از بر عهده گرفتن تخریب تأسیسات هسته‌ای جمهوری اسلامی خودداری نخواهد کرد. این هدف و آرزوی دیرینه اسرائیل است. ایران که از سوریه به عنوان پایگاهی برای انتقال تسلیحات و شبه‌نظامیان استفاده می‌کرد، دیگر این فرصت را از دست داده است. به نوشته نشریه اسرائیلی «والا»، رهبری جدید دمشق به رهبری احمد الشراخ، هواپیماهای غیرنظامی و نظامی جمهوری اسلامی را از استفاده از حریم هوایی سوریه منع کرده است. این امر می‌تواند احیای پتانسیل رزمی «حزب‌الله» را که ضعیف شده، پیچیده کند.

اسرائیل طی چندین دهه رؤیای مقابله با سوریه را در سر می‌پروراند. اکنون سوریه سقوط کرده است. شاید اسرائیل هرگز چنین تحول باورنکردنی را در خواب هم نمی‌دید. و طرح ایجاد «اسرائیل بزرگ تا دجله و فرات» هر چه بیشتر آشکار شد. به ویژه، عارف عسلی‌اوغلو، کارشناس سیاسی ترکیه، مدیر مؤسسه بین‌المللی توسعه همکاری‌های علمی، مانند بسیاری دیگر از کارشناسان، هدف اصلی تل‌آویو را ایجاد یک کشور بزرگ می‌داند.

وی یادآور شد که اسرائیل چندین درگیری با کشورهای عربی داشت که طی آن‌ها به هدف خود نزدیک شد، اما نتوانست آن را به طور کامل اجراء کند. اکنون سعی می‌کند این کار را بکند: «وقتی که اسرائیل تشکیل شد، قلمرو آن کجا بود؟ و امروز کجاست؟ پس از هر درگیری، این دولت سرزمین‌های جدیدی را به خود ضمیمه می‌کرد. این یک واقعیت است». عسلی‌اوغلو در عین حال خاطرنشان کرد که اسرائیل به لطف حمایت قبل از همه آمریکا، انگلیس و دیگر کشورهای غربی به هدف خود نزدیک می‌شود. تل‌آویو سایر رهبران منطقه را به سوی خود جذب می‌کند و برای حل مشکلات خود از آن‌ها استفاده می‌کند.

اسرائیل شاخص‌های جمعیتی مطلوبی دارد. جمعیت این کشور به حساب مهاجران در حال افزایش است. و این افراد باید نه تنها در قلمرو جمهوری کوچک، بلکه در سرزمین‌های اشغالی اسکان داده شوند. شهرک‌های بزرگ یهودی در بلندی‌های جولان، کرانه باختری و اورشلیم شرقی احداث شده است. اکنون از هر ده اسرائیلی یک نفر در سرزمین‌های فلسطین زندگی می‌کند.

یهودیان تقریباً ۴۰ سال در غزه زندگی می‌کردند. آن‌ها در سال ۲۰۰۵، پس از خروج نیروهای اسرائیلی از این بخش، آنجا را ترک کردند. در چارچوب جنگ بین اسرائیل و حماس، از ورود شهرک‌نشینان جدید صحبت شده است. این ایده از سوی تعدادی از سازمان‌های اجتماعی کشور یهودی و مقامات دولتی حمایت می‌شود.

آنها معتقدند که امنیت اسرائیل تنها پس از ساخت شهرها و شهرک‌ها در نوار غزه تأمین خواهد شد. اما این تنها دلیل نیست. به نظر آن‌ها، سرزمین این بخش، از زمان‌های بسیار قدیم به یهودیان تعلق داشته است. بنابراین، فلسطینی‌ها باید از آنجا اخراج شوند.

در خاتمه، جا دارد به بیانیه آلون لیل، وزیر خارجه سابق اسرائیل اشاره کنیم. او یک مقام رسمی نیست، او به پنهان شدن در پشت کلمات یا اجتناب از افشاگری نیاز ندارد. او آنچه را که فکر می‌کند، می‌گوید: «ما احساس می‌کنیم که این سرزمین‌ها (سوریه) مال ماست. هیچ کس از ما نخواهد پرسید. همه آن‌ها بیش از حد مشغول هستند. ما در این روستاها احساس امنیت می‌کنیم و تمایلی به واگذاری آن‌ها نداریم... ما موظف نیستیم از کسانی که نمی‌بینیم، اجازه بگیریم. در لبنان دولتی وجود دارد که می‌توانیم با آن مذاکره کنیم. اما در سوریه احساس می‌کنیم که می‌توانیم هر کار دلخواه خود را انجام دهیم».

به نظر می‌رسد دیگر جای سوال باقی نمانده است.

منتشره در: بنیاد فرهنگ ستراتیژیک

۱۶ دی - جدی ۱۴۰۳